

NOWE PREFERENCJE W PODATKU DOCHODOWYM OD OSÓB FIZYCZNYCH WSPIERAJĄCE PRZEDSIĘWZIĘCIA TERMOMODERNIZACYJNE

1. Czego dotyczą objaśnienia?

Objaśnienia dotyczą nowych preferencji podatkowych wspierających przedsięwzięcia termomodernizacyjne na gruncie przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1387, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą PIT”, oraz ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 43, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o ryczałcie”.

2. Podstawa prawna

Z dniem 1 stycznia 2019 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. poz. 2246), która wprowadziła w podatku dochodowym od osób fizycznych nowe zwolnienie przedmiotowe oraz tzw. ulgę termomodernizacyjną.

Ulgę termomodernizacyjną reguluje art. 26h ustawy PIT, zaś zwolnienie przedmiotowe art. 21 ust. 1 pkt 129a tej ustawy.

W ustawie o ryczałcie ulga termomodernizacyjna znajduje swoje umocowanie w art. 11.

Obie preferencje mają na celu wsparcie przedsięwzięć termomodernizacyjnych w jednorodzinnych budynkach mieszkalnych.

Celem objaśnień jest przedstawienie ogólnych zasad zastosowania tych preferencji.

ULGA TERMOMODERNIZACYJNA

Odliczenia w ramach ulgi termomodernizacyjnej dokonuje się od podstawy obliczenia podatku, ustalonej zgodnie z art. 26 ust. 1 lub art. 30c ust. 2 ustawy PIT oraz od przychodów wymienionych w art. 6 ust. 1, 1a i 1d ustawy o ryczałcie.

Oznacza to, że **z możliwości odliczenia mogą skorzystać podatnicy** opodatkowujący swoje dochody według skali podatkowej lub według jednolitej 19% stawki podatku oraz opłacający ryczałt od przychodów ewidencjonowanych.

Ulga termomodernizacyjna dotyczy **wyłącznie wydatków poniesionych przez podatnika będącego właścicielem lub współwłaścicielem budynku mieszkalnego jednorodzinnego** pod warunkiem, że przedsięwzięcie termomodernizacyjne w tym budynku zostanie zakończone w okresie 3 kolejnych lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym poniesiono pierwszy wydatek.

¹⁾ Wydane na podstawie art. 14a § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900, z późn. zm.).

Uwaga!

Ilekcioć w objaśnieniach jest mowa o dochodzie oznacza to również przychód, od którego oblicza się ryczałt od przychodów ewidencjonowanych.

Zatem z ulgi termomodernizacyjnej mogą skorzystać podatnicy, którzy są **właścicielami lub współwłaścicielami** budynku mieszkalnego jednorodzinnego. Jeżeli podatnik nie ma tytułu prawnego, z którego wynikałoby jego prawo własności do nieruchomości, a jedynie jest jej posiadaczem, wówczas nie może skorzystać z omawianego odliczenia.

Przykład 1.

Podatnik zamieszkuje budynek mieszkalny jednorodzinny, którego właścicielami byli jego zmarli krewni. Podatnik posiada prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające nabycie spadku wraz z innymi osobami. Nie przeprowadzono działu spadku.

Podatnik **może** skorzystać z odliczenia w ramach ulgi termomodernizacyjnej, o ile spełni pozostałe warunki.

Przykład 2.

Podatnik jest właścicielem kamienicy wielorodzinnej (użytkuje jej piętro), w której są stare piece węglowe. Zamierza wymienić piece na nowe.

Podatnik **nie może** skorzystać z odliczenia w ramach ulgi termomodernizacyjnej, gdyż kamienica **nie jest** budynkiem mieszkalnym jednorodzinnym (zatem podatnik nie jest właścicielem lub współwłaścicielem budynku mieszkalnego jednorodzinnego).

Prawo do odliczenia obejmuje wydatki na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego wyłącznie w **budynku mieszkalnym jednorodzinnym**²⁾, czyli w budynku wolno stojącym albo w budynku w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, służącym zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiącym konstrukcyjnie samodzielny całość, w którym dopuszcza się wydzielenie nie więcej niż dwóch lokali mieszkalnych albo jednego lokalu mieszkalnego i lokalu użytkowego o powierzchni całkowitej nieprzekraczającej 30% powierzchni całkowitej budynku. Przy czym podatnik będzie miał prawo do ulgi termomodernizacyjnej, jeśli budynek, którego jest właścicielem lub współwłaścicielem, będzie miał status budynku mieszkalnego jednorodzinnego, zgodnego z powyższą definicją, najpóźniej na dzień dokonania odliczenia.

Przykład 3.

Podatnik jest właścicielem budynku wolno stojącego, dotychczas użytkowego. Zamierza zmienić przeznaczenie tego budynku na mieszkalno-użytkowy, w tym celu dokonał zgłoszenia do właściwego urzędu o zmianie sposobu użytkowania obiektu budowlanego. Budynek wymaga jedynie niewielkich zmian wewnątrz, które wydzielią lokal mieszkalny od części użytkowej. Podatnik zamierza zamontować na tym budynku instalację fotowoltaiczną.

Podatnik **może** skorzystać z odliczenia w ramach ulgi termomodernizacyjnej, o ile spełni pozostałe warunki, w tym m.in. w zakresie 30% udziału lokalu użytkowego w powierzchni całkowitej budynku mieszkalnego.

²⁾ Art. 3 pkt 2a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2019 r. poz. 1186, z późn zm.).

Ulga przysługuje również w sytuacji, gdy w budynku mieszkalnym jednorodzinnym, np. w związku z brakiem technicznych możliwości montażu instalacji (w tym fotowoltaicznej) na tym budynku, instalacja ta zostanie zamontowana na innym budynku, np. garażu, budynku gospodarczym, lecz służy budynkowi mieszkalnemu.

Przykład 4.

Podatnik jest właścicielem budynku wolno stojącego, służącego zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych o powierzchni całkowitej 200 m², w którym został wydzielony lokal użytkowy o pow. 50 m², gdzie prowadzona jest działalność gospodarcza (np. sklep).

Podatnik **może** skorzystać z odliczenia w ramach ulgi termomodernizacyjnej, o ile spełni pozostałe warunki.

Przykład 5.

Podatnik jest właścicielem budynku wolno stojącego, służącego zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych o powierzchni całkowitej 300 m², w którym nie został wydzielony żaden lokal. Pokoje w budynku są wynajmowane w ramach prowadzonej działalności gospodarczej turystom.

Podatnik **może** skorzystać z odliczenia w ramach ulgi termomodernizacyjnej, o ile spełni pozostałe warunki.

Przykład 6.

Podatnik jest właścicielem lokalu mieszkalnego wydzielonego w budynku mieszkalnym jednorodzinnym. Sfinansował wymianę okien w tym lokalu.

Podatnik może skorzystać z odliczenia w ramach ulgi termomodernizacyjnej, o ile spełni pozostałe warunki.

Przykład 7.

Podatnik jest właścicielem budynku mieszkalnego jednorodzinnego, który jest budynkiem zabytkowym. Chce dokonać ulepszenia, dzięki któremu zmniejszy się zapotrzebowanie na energię dostarczaną na potrzeby ogrzewania tego budynku. W związku z tym zamierza zainstalować kolektory słoneczne. Ze względu na zabytkowy charakter budynku mieszkalnego, nie może tego dokonać na jego dachu, tylko na dachu budynku gospodarczego. Jednakże instalacja będzie ogrzewać budynek mieszkalny.

Podatnik **może** skorzystać z odliczenia w ramach ulgi termomodernizacyjnej, o ile spełni pozostałe warunki.

Uwaga!

Z ulgi termomodernizacyjnej **nie można korzystać w przypadku budynku będącego w budowie. Odliczenie dotyczy budynków już wybudowanych.**

Wydatki podlegające odliczeniu muszą być poniesione na realizację **przedsięwzięcia termomodernizacyjnego**,³⁾ czyli przedsięwzięcia, którego przedmiotem jest:

- a) ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie zapotrzebowania na energię dostarczaną na potrzeby ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej oraz ogrzewania do budynków mieszkalnych,
- b) ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie strat energii pierwotnej w lokalnych sieciach ciepłowniczych oraz zasilających je lokalnych źródłach ciepła, jeżeli budynki mieszkalne, do których dostarczana jest z tych sieci energia, spełniają wymagania w zakresie oszczędności energii, określone w przepisach prawa budowlanego, lub zostały podjęte działania mające na celu zmniejszenie zużycia energii dostarczanej do tych budynków,
- c) wykonanie przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła, w związku z likwidacją lokalnego źródła ciepła, w wyniku czego następuje zmniejszenie kosztów pozyskania ciepła dostarczanego do budynków mieszkalnych,
- d) całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii na źródła odnawialne lub zastosowanie wysokosprawnej kogeneracji.

Ważne!

Podatnik **nie jest obowiązany do przeprowadzenia audytu energetycznego**, w tym przed realizacją przedsięwzięcia termomodernizacyjnego.

Katalog materiałów budowlanych, urządzeń i usług

Katalog wydatków uprawniających do ulgi termomodernizacyjnej został określony w rozporządzeniu Ministra Inwestycji i Rozwoju⁴⁾.

1. Odliczeniu podlegają wydatki na materiały budowlane i urządzenia:
 - 1) materiały budowlane wykorzystywane do docieplenia przegród budowlanych, płyt balkonowych oraz fundamentów wchodzące w skład systemów dociepleń lub wykorzystywane do zabezpieczenia przed zawilgoceniem;
 - 2) węzeł cieplny wraz z programatorem temperatury;
 - 3) kocioł gazowy kondensacyjny wraz ze sterowaniem, armaturą zabezpieczającą i regulującą oraz układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin;
 - 4) kocioł olejowy kondensacyjny wraz ze sterowaniem, armaturą zabezpieczającą i regulującą oraz układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin;
 - 5) zbiornik na gaz lub zbiornik na olej;

³⁾ Definicja zawarta w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. z 2018 r. poz. 966, późn. zm.).

⁴⁾ Rozporządzenie Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie określenia wykazu rodzajów materiałów budowlanych, urządzeń i usług związanych z realizacją przedsięwzięć termomodernizacyjnych (Dz. U. poz. 2489).

- 6) kocioł na paliwo stałe spełniający co najmniej wymagania określone w rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwa stałe (Dz. Urz. UE L 193 z 21.07.2015, s. 100);
 - 7) przyłącze do sieci ciepłowniczej lub gazowej;
 - 8) materiały budowlane wchodzące w skład instalacji ogrzewczej;
 - 9) materiały budowlane wchodzące w skład instalacji przygotowania ciepłej wody użytkowej;
 - 10) materiały budowlane wchodzące w skład systemu ogrzewania elektrycznego;
 - 11) pompa ciepła wraz z osprzętem;
 - 12) kolektor słoneczny wraz z osprzętem;
 - 13) ogniwo fotowoltaiczne wraz z osprzętem;
 - 14) stolarka okienna i drzwiowa, w tym okna, okna połaciowe wraz z systemami montażowymi, drzwi balkonowe, bramy garażowe, powierzchnie przezroczyste nieotwieralne;
 - 15) materiały budowlane składające się na system wentylacji mechanicznej wraz z odzyskiem ciepła lub odzyskiem ciepła i chłodu.
2. Odliczeniem objęte są wydatki na następujące usługi:
- 1) wykonanie audytu energetycznego budynku przed realizacją przedsięwzięcia termomodernizacyjnego;
 - 2) wykonanie analizy termograficznej budynku;
 - 3) wykonanie dokumentacji projektowej związanej z pracami termomodernizacyjnymi;
 - 4) wykonanie ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej;
 - 5) docieplenie przegród budowlanych lub płyt balkonowych lub fundamentów;
 - 6) wymiana stolarki zewnętrznej np.: okien, okien połaciowych, drzwi balkonowych, drzwi zewnętrznych, bram garażowych, powierzchni przezroczystych nieotwieralnych;
 - 7) wymiana elementów istniejącej instalacji ogrzewczej lub instalacji przygotowania ciepłej wody użytkowej lub wykonanie nowej instalacji wewnętrznej ogrzewania lub instalacji przygotowania ciepłej wody użytkowej;
 - 8) montaż kotła gazowego kondensacyjnego;
 - 9) montaż kotła olejowego kondensacyjnego;
 - 10) montaż pompy ciepła;
 - 11) montaż kolektora słonecznego;
 - 12) montaż systemu wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła z powietrza wywiewanego;

- 13) montaż instalacji fotowoltaicznej;
- 14) uruchomienie i regulacja źródła ciepła oraz analiza spalin;
- 15) regulacja i równoważenie hydrauliczne instalacji;
- 16) demontaż źródła ciepła na paliwo stałe.

Przykład 8.

Podatnik poniósł wydatki na zakup i montaż okien we własnym budynku mieszkalnym jednorodziennym. W wyniku wymiany okien nastąpiło zmniejszenie zapotrzebowania na energię dostarczaną na potrzeby ogrzewania tego budynku.

Podatnik **może** skorzystać z odliczenia w ramach ulgi termomodernizacyjnej, o ile spełni pozostałe warunki.

Przykład 9.

Podatnik poniósł wydatki na wymianę szyb w oknach na szyby zespolone w budynku mieszkalnym jednorodziennym, którego jest właścicielem, w wyniku którego nastąpiło ograniczenie strat ciepła.

Podatnik **nie może** skorzystać z odliczenia w ramach ulgi termomodernizacyjnej, gdyż wydatek poniesiony na zakup stolarki okiennej oraz wydatek na usługę wymiany tej stolarki, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Inwestycji i Rozwoju, oznacza wydatki na wymianę okien, a nie ich elementów (w tym szyb).

Okres, w którym powinno nastąpić zakończenie przedsięwzięcia termomodernizacyjnego

Aby skorzystać z ulgi podatnik musi zakończyć przedsięwzięcie **w okresie 3 kolejnych lat**, licząc od końca roku podatkowego, w którym poniesiono pierwszy wydatek⁵⁾. Jeżeli termin ten nie zostanie dotrzymany, podatnik jest obowiązany zwrócić ulgę poprzez doliczenie kwot poprzednio odliczonych do dochodu za rok podatkowy, w którym upłynął termin na zakończenie przedsięwzięcia⁶⁾.

Przykład 10.

Podatnik rozpoczął przedsięwzięcie termomodernizacyjne. Pierwsze wydatki na zakup styropianu na docieplenie ścian zewnętrznych w budynku poniósł w dniu 28 stycznia 2019 r. Ostatnie wydatki planuje ponieść w 2021 r.

Podatnik **nie będzie obowiązany do zwrotu ulgi**, jeżeli zakończy przedsięwzięcie do końca 2022 r.

Kwota odliczenia nie może przekroczyć 53 000 zł w odniesieniu do **wszystkich realizowanych przedsięwzięć termomodernizacyjnych** w poszczególnych budynkach, których podatnik jest właścicielem lub współwłaścicielem⁷⁾.

Pamiętaj!

⁵⁾ Art. 26h ust. 1 ustawy PIT.

⁶⁾ Art. 26h ust. 9 ustawy PIT.

⁷⁾ Art. 26h ust. 2 ustawy PIT.

Limit ulgi nie jest związany z jedną inwestycją lub jednym przedsięwzięciem termomodernizacyjnym, lecz jest określony dla danego podatnika, niezależnie od liczby inwestycji termomodernizacyjnych. Podatnicy pozostający w związku małżeńskim powinni wiedzieć, że limit ten dotyczy każdego z małżonków odrębnie, czyli każdemu z nich przysługuje odliczenie w maksymalnej wysokości 53 000 zł.

Przykład 11

Podatnik wraz ze współmałżonkiem jest właścicielem budynku mieszkalnego jednorodzinnego należącego do ich majątku wspólnego. Dodatkowo jest także właścicielem budynku mieszkalnego jednorodzinnego, który należy do jego majątku odrębnego. W obu budynkach zostały dokonane przedsięwzięcia termomodernizacyjne o wartości 40 000 zł każde. W budynku objętym wspólnością majątkową podatnik poniósł wydatki na kwotę 10 000 zł, a współmałżonek na kwotę 30 000 zł. Wydatki w budynku należącym do majątku odrębnego zostały poniesione w całości przez podatnika. Małżonkowie wybrali wspólne rozliczenie podatku, przy czym współmałżonek podatnika w roku podatkowym nie osiągnął żadnych dochodów.

Podatnik **może** odliczyć kwotę 50 000 zł z tytułu przeprowadzenia obu przedsięwzięć, o ile spełni pozostałe warunki, a współmałżonek nie może odliczyć poniesionych wydatków w tym roku podatkowym, gdyż nie osiągnął dochodów. Wydatki te współmałżonek będzie mógł odliczyć w kolejnych latach, nie dłużej jednak niż przez 6 lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym poniesiono pierwszy wydatek, o ile osiągnie dochód.

Przykład 12.

Dwóch współwłaścicieli dokonuje przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w budynku mieszkalnym jednorodzinnym. Jeden poniósł wydatki udokumentowane fakturami na kwotę 30 000 zł, a drugi – na kwotę 40 000 zł. Udział każdego współwłaściciela we własności nieruchomości wynosi 50%.

Każdy ze współwłaścicieli **ma prawo** odliczyć całość poniesionych przez siebie wydatków, o ile spełni pozostałe warunki. Współwłaściciele nie stosują proporcji odpowiadającej udziałowi we współwłasności budynku.

Wysokość wydatków ustala się na podstawie faktur wystawionych przez podatnika podatku od towarów i usług niekorzystającego ze zwolnienia od tego podatku. Jeżeli poniesione wydatki były opodatkowane podatkiem od towarów i usług, za kwotę wydatku uważa się wydatek wraz z podatkiem od towarów i usług, o ile podatek ten nie został odliczony na podstawie ustawy o podatku od towarów i usług⁸⁾.

Przykład 13.

⁸⁾ Art. 26h ust. 3 i 4 ustawy PIT.

Podatnik niebędący podatnikiem podatku od towarów i usług, poniósł wydatek na przedsięwzięcie termomodernizacyjne w kwocie 12 300 zł, w tym 2 300 zł to podatek VAT. Kwoty 2 300 zł podatnik nie odliczył na podstawie ustawy o podatku od towarów i usług.

W ramach ulgi termomodernizacyjnej podatnik uwzględni kwotę 12 300 zł, tj. wraz z podatkiem VAT, ponieważ podatek VAT nie został odliczony na podstawie ustawy o podatku od towarów i usług.

Odliczeniu nie podlegają wydatki w części, w jakiej zostały⁹⁾:

- 1) sfinansowane (dofinansowane) ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej lub zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie;
- 2) zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, odliczone od przychodu na podstawie ustawy o ryczałcie lub uwzględnione przez podatnika w związku z korzystaniem z ulg podatkowych w rozumieniu Ordynacji podatkowej¹⁰⁾.

Regulacja ta wskazuje na brak możliwości odliczenia wydatków, których podatnik nie poniósł, gdyż zostały mu zrefinansowane (zwrócone). Odliczeniu podlegają te wydatki, których ciężar ekonomiczny ponosi podatnik (uszczuplają jego majątek). Zatem jeżeli wydatki są sfinansowane pożyczką/kredytem, których spłata obciąża podatnika, wówczas są traktowane jako sfinansowane przez podatnika i podlegają odliczeniu.

Nie ma także możliwości odliczenia wydatków, które w jakiegokolwiek formie pomniejszyły już zobowiązanie podatkowe podatnika.

Przykład 14.

Podatnik przeprowadził przedsięwzięcie termomodernizacyjne, na którego realizację otrzymał pożyczkę z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, którą w całości spłacił.

Podatnik **ma prawo** do odliczenia wydatków sfinansowanych tą pożyczką, gdyż ponosi pełen ciężar ekonomiczny spłaty pożyczki.

Przykład 15.

Podatnik przeprowadził przedsięwzięcie termomodernizacyjne, na którego realizację otrzymał pożyczkę z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Pożyczka w części została umorzona.

Podatnik **ma prawo** do odliczenia wydatków sfinansowanych uzyskaną pożyczką wyłącznie w tej części, która nie podlegała umorzeniu.

Przykład 16.

Podatnik przeprowadził przedsięwzięcie termomodernizacyjne ze swoich środków, a następnie otrzymał dotację z wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w wysokości 10% poniesionych wydatków.

⁹⁾ Art. 26h ust. 5 ustawy PIT.

¹⁰⁾ Ustawa wymieniona w przypisie 1.

Podatnik **ma prawo** do odliczenia wyłącznie 90% poniesionych wydatków, czyli tej części, która nie została dofinansowana podatnikowi w formie dotacji. Dotacja ta stanowi bowiem częściowy zwrot uprzednio poniesionych wydatków.

Przykład 17.

Podatnik poniósł wydatek na zakup okien w stanowiącym jego własność budynku mieszkalnym jednorodziennym. Wydatek ten sfinansował ze środków uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości (niezabudowanej działki gruntu). Sprzedaż nastąpiła przed upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło nabycie nieruchomości. Poniesiony wydatek na zakup okien podatnik rozliczył w ramach tzw. ulgi mieszkaniowej, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy PIT.

Podatnik **nie ma prawa** do odliczenia wydatku poniesionego na zakup okien w ramach ulgi termomodernizacyjnej, ponieważ wydatek ten został już uwzględniony w związku ze skorzystaniem przez podatnika z tzw. ulgi mieszkaniowej będącej ulgą w rozumieniu ustawy – Ordynacja podatkowa.

Przykład 18.

Podatnik poniósł wydatek na zakup okien w stanowiącym jego własność budynku mieszkalnym jednorodziennym. Wydatek ten w ramach ulgi termomodernizacyjnej odliczył od przychodu opodatkowanego ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych w zeznaniu PIT-28. Dodatkowo podatnik osiągnął dochody ze stosunku pracy, które rozlicza w zeznaniu PIT-37.

Podatnik **nie ma prawa** do odliczenia wydatku na zakup okien w ramach ulgi termomodernizacyjnej od podstawy obliczenia podatku w zeznaniu PIT-37, ponieważ wydatek ten został już odliczony w zeznaniu PIT-28 na podstawie przepisów ustawy o ryczałcie.

Przykład 19.

Podatnik będący osobą niepełnosprawną otrzymał częściowe dofinansowanie (60% ceny zakupu) do zakupu kotła gazowego kondensacyjnego ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych. W związku z tym zakupem skorzystał z ulgi rehabilitacyjnej na tę część wydatków, które sfinansował z własnych środków (40% ceny zakupu). Czy przysługuje mu ulga termomodernizacyjna na nieodliczoną część wydatków?

Podatnik **nie może** skorzystać z ulgi termomodernizacyjnej. Odliczeniu nie podlegają bowiem wydatki w części, w jakiej zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie. Otrzymane dofinansowanie do zakupu kotła jest równoznaczne ze zwrotem wydatków.

Pamiętaj!

Jeżeli poniosłeś wydatki na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego, które są finansowane kredytem bankowym lub kredytem udzielonym przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, możesz odliczyć całość poniesionych wydatków, które zostały zapłacone bez względu na wysokość spłaconego kredytu, z którego zostały sfinansowane.

Przykład 20.

Podatnik przeprowadził przedsięwzięcie termomodernizacyjne, w ramach którego poniósł w 2019 r. wydatki na kwotę 20 000 zł. Wydatki te w wysokości 15 000 zł zostały sfinansowane z kredytu bankowego. W 2019 r. podatnik wpłacił bankowi kwotę 12 000 zł tytułem spłaty kredytu i 2 000 zł tytułem spłaty odsetek.

Podatnik ma prawo do odliczenia w zeznaniu podatkowym za 2019 r. kwoty 20 000 zł, o ile spełni pozostałe warunki.

Obowiązek doliczenia zrefinansowanych wydatków uwzględnionych w uldze (odliczonych w zeznaniu podatkowym)

Podatnik, który po roku, w którym dokonał odliczeń, otrzymał zwrot odliczonych wydatków na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego, jest obowiązany doliczyć odpowiednio kwoty poprzednio odliczone do dochodu za rok podatkowy, w którym otrzymał ten zwrot¹¹⁾.

Przykład 21.

Podatnik przeprowadził przedsięwzięcie termomodernizacyjne ze swoich środków w 2019 r. i dokonał za ten rok ich odliczenia w pełnej wysokości. W roku 2020 otrzymał dotację z wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w wysokości 10% poniesionych wydatków.

Podatnik, rozliczając podatek dochodowy za 2020 rok, **ma obowiązek dokonać doliczenia** kwoty wydatków objętych dotacją (w wysokości 10% poniesionych wydatków) do dochodu za ten rok podatkowy.

Kiedy należy dokonać odliczenia?

Odliczenia dokonuje się w zeznaniu składanym za rok podatkowy, w którym poniesiono wydatki¹²⁾. Kwota odliczenia nieznajdująca pokrycia w rocznym dochodzie podatnika **podlega odliczeniu w kolejnych latach, nie dłużej jednak niż przez 6 lat**, licząc od końca roku podatkowego, w którym poniesiono pierwszy wydatek¹³⁾.

Przykład 22.

Podatnik w 2019 r. poniósł wydatek na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w wysokości 20 000 zł. Rozliczając podatek dochodowy za ten rok, w zeznaniu PIT-28 wykazał przychód 5 000 zł, a w zeznaniu PIT-37 wykazał dochód 18 000 zł.

Podatnik **może** dokonać odliczenia poniesionych wydatków w dowolnej proporcji w obydwu zeznaniach, np. w PIT-37 – odliczyć 18 000 zł, a w PIT-28 – 2 000 zł.

Przykład 23.

Podatnik płaci podatek w formie karty podatkowej w związku z działalnością polegającą na prowadzeniu gabinetu lekarskiego (świadczenie usług w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego) w budynku mieszkalnym jednorodzinny, w którym przeprowadził przedsięwzięcie

¹¹⁾ Art. 26h ust. 8 ustawy PIT.

¹²⁾ Art. 26h ust. 6 ustawy PIT.

¹³⁾ Art. 26h ust. 7 ustawy PIT.

termomodernizacyjne. Równocześnie osiąga dochody z pracy, które wykazuje w zeznaniu PIT-37.

Podatnik **może** odliczyć w zeznaniu PIT-37 poniesione wydatki na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego.

Przykład 24.

Podatnik w roku 2019 przeprowadził przedsięwzięcie termomodernizacyjne i poniósł na nie wydatki w wysokości 50 000 zł. W zeznaniu rocznym za 2019 r. jego podstawa obliczenia podatku wynosiła 20 000 zł, za 2020 r. – 25 000 zł, w latach 2021 – 2023 nie osiągnął żadnego dochodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym, a za rok 2024 r. wykazał podstawę obliczenia podatku w wysokości 30 000 zł.

Podatnik **może** poniesione wydatki odliczyć od dochodu w zeznaniu za 2019 r. w wysokości 20 000 zł, za 2020 r – w wysokości 25 000 zł i za 2024 r w wysokości 5 000 zł.

Za **datę poniesienia wydatku** uważa się dzień sprzedaży (datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi) określony na fakturze VAT, ponieważ na podstawie faktury ustala się wysokość poniesionych wydatków na termomodernizację budynku. W przypadku, gdy na fakturze VAT brak jest informacji o dniu sprzedaży przyjmuje się, że dzień ten przypada na dzień, w którym wystawiono fakturę.

Przykład 25.

Podatnik wpłacił zaliczkę na piec gazowy w 2018 roku. Sprzedaż pieca nastąpiła w 2019 r. i w tym roku została wystawiona faktura.

Podatnik **może** odliczyć w całości wydatki poniesione na zakup pieca (łącznie z kwotą zaliczki zapłaconą w 2018 r.), o ile spełni pozostałe warunki.

Przedsięwzięcie termomodernizacyjne rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2019 r.

Odliczenie z tytułu ulgi termomodernizacyjnej stosuje się również do przedsięwzięcia termomodernizacyjnego rozpoczętego przed dniem 1 stycznia 2019 r., które zostanie zakończone po dniu 31 grudnia 2018 r., jednak nie później niż w okresie 3 kolejnych lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym poniesiono pierwszy wydatek. W takim przypadku, odliczeniu podlegają wydatki poniesione na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia, w którym upływa okres 3 kolejnych lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym poniesiono pierwszy wydatek.

Przykład 26.

Podatnik poniósł pierwszy wydatek na przedsięwzięcie termomodernizacyjne w 2018 r. w kwocie 20 000 zł. W 2019 r. podatnik poniósł kolejne wydatki na to przedsięwzięcie w kwocie 40 000 zł. Przedsięwzięcie termomodernizacyjne zostanie zakończone w 2020 r.

Podatnik **ma prawo** do odliczenia od podstawy obliczenia podatku za 2019 r. kwoty 40 000 zł w ramach ulgi termomodernizacyjnej, o ile spełni pozostałe warunki.

ZWOLNIENIE PRZEDMIOTOWE

Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 129a ustawy PIT wolne od podatku są świadczenia, w szczególności dotacje oraz kwoty umorzonych pożyczek, otrzymane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, na przygotowanie dokumentacji oraz realizację przedsięwzięcia:

- a) w budynku mieszkalnym jednorodzinnym lub
- b) w budynku mieszkalnym jednorodzinnym nowo budowanym, który nie został przekazany lub zgłoszony do użytkowania, pod warunkiem że zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane uzyskano zgodę na rozpoczęcie budowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego

– w ramach programów mających na celu poprawę efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery.

Obecnie są realizowane programy:

- „Czyste Powietrze”, którego celem jest poprawa efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych lub uniknięcie emisji zanieczyszczeń powietrza, pochodzących z nowo budowanych jednorodzinnych budynków mieszkalnych.

Zatem dotacje udzielone w ramach tego programu na przedsięwzięcia termomodernizacyjne w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych, **zarówno istniejących jak i nowo budowanych**, korzystają ze zwolnienia od podatku dochodowego. Oznacza to, że otrzymanych środków podatnik nie jest obowiązany wykazać w zeznaniu rocznym.

W przypadku budynków nowo budowanych ważne jest, aby rozpoczęcie budowy budynku nastąpiło zgodnie z przepisami prawa budowlanego, tzn. uzyskano decyzję o pozwoleniu na budowę lub dokonano zgłoszenia budowy, wobec którego nie został wniesiony sprzeciw.

Podobnie w przypadku umorzenia pożyczek udzielonych w ramach tego programu, z uwagi na zwolnienie od podatku przychodu z tego tytułu, na podatniku nie ciąży obowiązek wykazania tych kwot w zeznaniu rocznym.

- „Mój Prąd”, który stanowi unikatowy instrument dedykowany segmentowi mikroinstalacji fotowoltaicznych. Celem programu jest zwiększenie produkcji energii elektrycznej z mikroinstalacji fotowoltaicznych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Z ogłoszenia o naborze wniosków w ramach programu priorytetowego „Mój Prąd” wynika, że obejmuje on przedsięwzięcia polegające na zakupie i montażu mikroinstalacji fotowoltaicznych – o zainstalowanej mocy elektrycznej od 2 kW do 10 kW, służących na potrzeby istniejących budynków mieszkalnych. Program ten obejmuje wyłącznie istniejące budynki mieszkalne.

Zatem dotacje udzielone w ramach tego programu na zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznych **służących jednorodzinnyim budynkom mieszkalnym**, korzystają ze zwolnienia od podatku dochodowego. Oznacza to, że otrzymanych środków podatnik nie jest obowiązany wykazać w zeznaniu rocznym.

Pamiętaj!

Dniem powstania przychodu z tytułu udzielonej dotacji jest dzień otrzymania środków, a nie dzień przyznania dotacji. **Zatem dotacje przyznane przed 1 stycznia 2019 r. a wypłacone po tym dniu również korzystają ze zwolnienia od podatku dochodowego.**